

**POSVETOVALNI ODBOR
O RAVNANJU POSLANCEV
LETNO POROČILO 2021**

PREDGOVOR

Člen 7(6) Kodeksa ravnanja za poslance Evropskega parlamenta v zvezi s finančnimi interesi in nasprotji interesov (priloga I k Poslovniku Evropskega parlamenta; v nadaljnjem besedilu: kodeks ravnanja) določa, da posvetovalni odbor o ravnanju poslancev (v nadaljnjem besedilu: posvetovalni odbor) objavi letno poročilo o svojem delu.

Letno poročilo obravnava dejavnosti posvetovalnega odbora v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2021, odbor pa ga je sprejel 6. maja 2022.

Kazalo

1. Ozadje

2. Posvetovalni odbor o ravnanju poslancev

2.1 Sestava

2.2 Predsedujoči

2.3 Seje v letu 2021 in 2022

2.4 Naloge

2.5 Delo, opravljeno v obravnavanem letu

3. Dejavnosti v zvezi s kodeksom ravnanja

3.1 Predložitev in posodobitev izjav poslancev o finančnih interesih

3.2 Postopek nadzora v zvezi z izjavami poslancev o finančnih interesih

4. Uprava

Povzetek

Poročilo obravnava dejavnosti posvetovalnega odbora o ravnanju poslancev v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2021.

Posvetovalni odbor je obravnaval dva primera domnevnih kršitev kodeksa ravnanja.

Prejel je zahtevo poslanca za izdajo smernic o razlagi in izvajanju določb kodeksa ravnanja. Dal je zaupen nasvet v roku, predvidenem v kodeksu ravnanja.

Tako kot v prejšnjem letu se je tudi v letu 2021 zmanjšalo število zadev, ki jih je odbor obravnaval. Odbor je kljub temu zagotavljal dosledno spoštovanje določb kodeksa ravnanja, tako da je v službi poslancev in institucije uporabljal najvišje etične standarde in standarde preglednosti.

Pristojna upravna služba (upravni oddelek za poslance pri generalnem direktoratu predsedstva, ki za posvetovalni odbor opravlja tajniške naloge) je v skladu s členom 9 izvedbenih ukrepov kodeksa ravnanja še naprej preverjala splošno verodostojnost vseh izjav o finančnih interesih, ki so jih poslanci predložili v tem letu. Poleg tega je pristojna upravna služba v skladu z dolgoletno prakso številnim poslancem in njihovim pomočnikom še naprej odgovarjala na vprašanja, da bi jim pomagala pravilno uporabljati določbe iz kodeksa ravnanja in njegovih izvedbenih ukrepov.

V skladu s splošnimi obveznostmi, predvidenimi v kodeksu ravnanja, je 79 poslancev predložilo 102 posodobljeni izjavi o finančnih interesih. Od tega so novi poslanci predložili devet izjav, 33 poslancev pa je predložilo 56 izjav o udeležbi na prireditvah, ki so jih organizirale tretje strani. Te izjave so bile nato objavljene. Predsednica je bila obveščena o enem darilu.

1 OZADJE

Kodeks ravnanja za poslance Evropskega parlamenta v zvezi s finančnimi interesi in nasprotji interesov določa vodilna načela ravnanja in glavne dolžnosti poslancev pri opravljanju mandata. V skladu s smernicami poslanci delujejo izključno v javnem interesu in ne smejo sprejeti nobene neposredne ali posredne finančne koristi ali druge nagrade.

V skladu s členom 2(c) kodeksa ravnanja se ne smejo ukvarjati s plačanim poklicnim lobiranjem, ki je neposredno povezano s postopkom odločanja Unije. Omejitve, ki jih morajo nekdanji poslanci upoštevati pri opravljanju dejavnosti lobiranja ali zastopanja, so določene v členu 6 kodeksa ravnanja.

Kodeks ravnanja opredeljuje „nasprotje interesov“ (na primer osebni interes, ki bi lahko neprimerno vplival na izvrševanje funkcije poslanca) in uvaja potrebne ukrepe, da se tako stanje odpravi. Če poslanec ne more rešiti dejanskega ali morebitnega nasprotja interesov, na to pisno opozori predsednico. Če takšno nasprotje iz izjave o finančnih interesih ni razvidno, poslanec tudi pred nastopom ali glasovanjem na plenarnem zasedanju ali v enem od organov Parlamenta ali v zvezi z zadevo, ki se obravnava, če je predlagan za poročevalca, razkrije vsako dejansko ali morebitno nasprotje interesov.

Poleg tega kodeks ravnanja določa podrobna pravila v zvezi z izjavo o finančnih interesih. Poslanci so odgovorni za predložitev izjave o finančnih interesih, ki mora vsebovati obvezne in točne podatke (npr. o plačanem in neplačanem delu, dejavnostih, članstvu v treh letih pred nastopom funkcije poslanca Evropskega parlamenta in tudi v času mandata, sodelovanju v podjetjih, prejeti podpori in ustrezni kategoriji dohodka). Poslanci lahko posredujejo tudi dodatne informacije. Prvo izjavo je treba oddati do konca prvega plenarnega zasedanja po evropskih volitvah ali v 30 dneh po nastopu funkcije poslanca Evropskega parlamenta, če je to med zakonodajnim obdobjem. V primeru sprememb je treba do konca naslednjega meseca predložiti popravljeno izjavo. Če poslanec ni oddal izjave o finančnih interesih, ne more biti izvoljen za opravljanje funkcije v Parlamentu ali njegovih telesih in ne more biti imenovan za poročevalca ali sodelovati v uradni delegaciji ali pri medinstitucionalnih pogajanjih.

Obveznosti razkritja informacij, ki jih imajo poslanci, so dopolnjene z izvedbenimi ukrepi za kodeks ravnanja. V skladu s temi določbami morajo poslanci nemudoma prijaviti udeležbo na prireditvah, ki so jih organizirali ljudje ali organizacije zunaj uradne delegacije Evropskega parlamenta, če so njihove potne stroške, stroške bivanja in/ali dnevnice plačali ali povrnili drugi (razen nekaterih kategorij: institucije EU, organi držav članic, mednarodne organizacije, politične stranke itd.).

Poslanci morajo obvestiti predsednico o vseh darilih, ki jih prejmejo, ko uradno predstavljajo Evropski parlament, in jih predati. Poleg tega se poslanci pri izvrševanju funkcije vzdržijo sprejemanja daril, katerih približna vrednost presega 150 EUR.

Te izjave in seznam uradnih daril so neposredno dostopni na javnem spletišču Parlamenta.

Omenjene obveznosti razkritja informacij odražajo trdno zavezanost Parlamenta preglednosti in etiki. Kodeks ravnanja določa tudi mehanizem za spremljanje in izvrševanje teh določb.

Posvetovalni odbor na zahtevo predsednice obravnava vsako domnevno kršitev kodeksa ravnanja, predsednica pa lahko sprejme sklep o določitvi ene od kazni iz člena 176 Poslovnika Evropskega parlamenta.

2 POSVETOVALNI ODBOR O RAVNANJU POSLANCEV

2.1 Sestava

Posvetovalni odbor je bil ustanovljen na podlagi člena 7(1) kodeksa ravnanja.

Predsednica v skladu s členom 7(2) in (3) kodeksa ravnanja na začetku svojega mandata med člani Odbora za ustavne zadeve in Odbora za pravne zadeve imenuje pet stalnih članov, pri čemer upošteva njihove izkušnje in politično ravnotežje.

V prvih dveh letih in pol v 9. zakonodajnem obdobju so bili stalni člani posvetovalnega odbora, ki jih je predsednik imenoval 23. oktobra 2019:

- Danuta Maria HÜBNER (PPE, Poljska);
- Giuliano PISAPIA (S&D, Italija);
- Karen MELCHIOR (Renew, Danska);
- Heidi HAUTALA (Verts/ALE, Finska);
- Geert BOURGEOIS (ECR, Belgija).

Predsednica na začetku svojega mandata imenuje tudi nadomestnega člana za vsako politično skupino, ki med stalnimi nima predstavnika v posvetovalnem odboru. V prvih dveh letih in pol v 9. zakonodajnem obdobju sta bila nadomestna člana:

- Gerolf ANNEMANS (ID, Belgija);
- Helmut SCHOLZ (GUE/NGL, Nemčija).

2.2 Predsedujoči

V skladu z drugim pododstavkom člena 7(2) kodeksa ravnanja se stalni člani posvetovalnega odbora vsakih šest mesecev po rotacijskem sistemu izmenjajo pri predsedovanju odbora. Poleg tega v skladu s členom 3 pravilnika odbora rotacijski sistem načeloma sledi padajočemu redu velikosti politične skupine, ki ji člani odbora pripadajo.

V letu 2021 so posvetovalnemu odboru predsedovali stalni člani: Karen MELCHIOR, Heidi HAUTALA in Geert BOURGEOIS.

2.3 Seje v letu 2021 in 2022

Koledar sej posvetovalnega odbora za leto 2021 je bil sprejet 12. novembra 2020. Zaradi trajanja pandemije covid-19 je bilo treba nekatere načrtovane seje odpovedati. Kljub temu je odbor nadaljeval delo, pri čemer je obravnaval vse zadeve v svoji pristojnosti in sprejemal odločitve po pisnem postopku v primerih, ko je bilo to mogoče v skladu s poslovnikom odbora. Poleg tega je bila za člane odbora organizirana hibridna udeležba na sejah, pri čemer je bil ohranjen najvišji standard zaupnosti postopkov.

Koledar sej za leto 2021

Torek, 26. januar¹
Torek, 23. februar²
Torek, 16. marec³
Torek, 13. april
Torek, 25. maj
Torek, 15. junij
Torek, 13. julij¹
Torek, 7. september¹
Torek, 26. oktober
Torek, 30. november¹
Torek, 14. december¹

V letu 2021 se je posvetovalni odbor sestal šestkrat:

¹ Seja je bila odpovedana.

² Seja je bila nadomeščena z izredno sejo, sklicano 10. februarja 2021.

³ Seja je bila preložena na 18. marec 2021.

Koledar dejanskih sej v letu 2021

Sreda, 10. februar (izredna seja)
Četrtek, 18. marec
Torek, 13. april
Torek, 25. maj
Torek, 15. junij
Torek, 26. oktober

Posvetovalni odbor je 26. aprila 2022 sprejel koledar sej za leto 2022:

Koledar sej za leto 2022

Torek, 26. april
Torek, 17. maj
Torek, 14. junij
Torek, 12. julij
Torek, 27. september
Torek, 25. oktober
Torek, 29. november
Torek, 6. december

2.4 Naloge

Posvetovalni odbor:

- Poslanec na njihovo zahtevo daje smernice za razlago in izvajanje določb kodeksa ravnanja.

Posvetovalni odbor v skladu s prvim pododstavkom člena 7(4) kodeksa ravnanja posreduje smernice zaupno v 30 koledarskih dneh. Vsak poslanec lahko na posvetovalni odbor naslovi prošnjo za nasvet glede razlage in izvajanja določb kodeksa in se lahko na odgovor zanese.

- Presoja o domnevnih kršitvah kodeksa ravnanja in predsednici svetuje v zvezi z ukrepi, ki bi jih bilo morebiti treba sprejeti.

Ta ocena se izvede na zahtevo predsednice v skladu z drugim pododstavkom člena 7(4) in členom 8 kodeksa ravnanja.

V primeru domneve, da je poslanec kršil kodeks ravnanja, predsednica s tem seznanila posvetovalni odbor, razen v očitno neutemeljenih primerih. Posvetovalni odbor preuči okoliščine domnevne kršitve in lahko povabi na razgovor zadevnega poslanca. Odbor oblikuje priporočila predsednici glede morebitne odločitve.

Če predsednica na podlagi tega priporočila sklene, da je zadevni poslanec dejansko kršil kodeks ravnanja, sprejme obrazložen sklep, ki določa kazen v skladu s členom 176 poslovnika.

2.5 Delo, opravljeno v obravnavanem letu

2.5.1 Domnevne kršitve kodeksa ravnanja

Leta 2021 je predsednik posvetovalni odbor obvestil o dveh domnevnih kršitvah kodeksa ravnanja.

Prvi primer se je nanašal na poslanca, ki ni izpolnil obveznosti razkritja v zvezi z lastninskim deležem v podjetju. Predsednik je odbor pozval, naj preuči okoliščine domnevne kršitve kodeksa ravnanja konec leta 2020. Posvetovalni odbor je v svojem priporočilu predsedniku sklenil, da dejstvo, da poslanec ni predložil izjave o finančnih interesih v skladu s členom 4(2)(f) kodeksa ravnanja, pomeni formalno kršitev, vendar zaradi takojšnje predložitve posodobljene izjave zadevnega poslanca niso potrebni nadaljnji ukrepi.

Predsednik je posvetovalni odbor obvestil o drugem primeru domnevne kršitve kodeksa ravnanja: šlo je za poslanca, ki ni izpolnil obveznosti razkritja v zvezi s podporo, ki so mu jo v zvezi z njegovo politično dejavnostjo nudile tretje osebe. Posvetovalni odbor je preučil vse okoliščine domnevne kršitve kodeksa ravnanja in v svojem priporočilu predsedniku sklenil, da je to, da poslanec ni izpolnil obveznosti razkritja iz člena 4(2)(g) kodeksa, kršitev in da bi bilo treba zadevo obravnavati naprej. Po priporočilu posvetovalnega odbora se je predsednik odločil, da bo sprejel sklep, s katerim se poslancu naloži ena od kazni, navedenimi v členu 176(4) Poslovnika Evropskega parlamenta.

2.5.2 Smernice za razlago in izvajanje kodeksa ravnanja

V tem letu je posvetovalni odbor v skladu s prvim pododstavkom člena 7(4) prejel uradno zahtevo poslanca za izdajo smernic o razlagi in izvajanju določb kodeksa ravnanja.

Zadeva se je nanašala na zahtevo poslanca za smernice o tem, ali bi bilo njegovo sodelovanje pri pobudi, ki jo organizirajo predstavniki civilne družbe, v obliki podpisa pisma v podporo dovoljeno v skladu s kodeksom ravnanja. Posvetovalni odbor se je seznanil z veljavnimi pravili iz kodeksa ravnanja in zlasti poudaril možnost prostovoljnega razkritja sodelovanja v kategoriji (I) izjave o finančnih interesih. Prav tako mu je priporočil, naj v primeru, da bi bil predlagan kot poročevalec ali poročevalec v senci za zadevo, povezano s pobudo, ponujeni položaj odkloni ali pa se odpove sodelovanju pri pobudi.

Ob tej priložnosti je posvetovalni odbor poudaril, da je Sodišče Evropske unije v svoji sodni praksi do zdaj pojasnilo, da se „nasprotje interesov“ iz člena 3 kodeksa ravnanja ne nanaša le na zasebni interes, ki lahko dejansko vpliva na izvrševanje funkcije poslanca, ampak tudi na „položaj, v katerem se v očeh javnosti zdi, da opredeljeni interes lahko vpliva na nepristransko in objektivno izvajanje“ funkcij poslanca. V tem smislu je cilj obveznosti

razkritja informacij poleg razkritja morebitnega nasprotja interesov tudi „obveščati javnost o tveganjih, da bi [poslanec] ravnal nepristransko“⁴.

Sekretariat je poleg tega številnim poslancem in njihovim pomočnikom v celotnem obdobju kot ponavadi odgovarjal na vprašanja, da bi jim pomagal pravilno uporabljati določbe iz kodeksa ravnanja in njegovih izvedbenih ukrepov.

3 DEJAVNOSTI V ZVEZI S KODEKSOM RAVNANJA

3.1 Predložitev in posodobitev izjav poslancev o finančnih interesih

V skladu s členom 4(1) kodeksa ravnanja so poslanci osebno odgovorni za predložitev natančne izjave o finančnih interesih do konca prvega delnega zasedanja po volitvah v Evropski parlament ali v 30 dneh po nastopu mandata v Parlamentu med parlamentarnim obdobjem. Leta 2021 je 9 novih poslancev predložilo izjave o finančnih interesih v predpisanem roku.

Poleg tega člen 4(1) določa, da mora poslanec vsako spremembo, ki lahko vpliva na njegovo izjavo, prijaviti do konca meseca po nastopu take spremembe. V letu 2021 je 79 poslancev predsedniku zaradi te obveznosti predložilo 102 posodobljeni izjavi.

3.2 Postopek nadzora v zvezi z izjavami poslancev o finančnih interesih

V členu 9 izvedbenih ukrepov za kodeks ravnanja so določena pravila o postopku nadzora v zvezi z izjavami poslancev o finančnih interesih, ki ga mora voditi pristojna služba.

V primeru domneve, da izjava vsebuje očitno napačne, neresne, nečitljive ali nerazumljive podatke, upravni oddelek za poslance pri generalnem direktoratu predsedstva v imenu predsednika preveri splošno verodostojnost, da bi zadevo razjasnil. Zadevni poslanec ima na voljo razumen čas za odziv. Če se presodi, da pojasnila niso zadovoljiva, in preverjanje verodostojnosti ne reši zadeve, o nadaljnjem ukrepanju odloči predsednik. Leta 2021 ni bilo takega primera.

Skozi vse leto se postopek nadzora uporablja za nove izjave, ki jih predložijo novi poslanci, ko prevzamejo funkcijo po volitvah, in tudi tisti, katerih mandat se začne med parlamentarnim obdobjem. Uporablja se tudi za spremenjene različice obstoječih izjav.

⁴ Sodba z dne 15. julija 2015 v zadevi T-115/13, Dennekamp proti Parlamentu, EU:T:2015:497, točka 106.

4 UPRAVA

Upravni oddelek za poslance pri generalnem direktoratu predsedstva deluje kot sekretariat posvetovalnega odbora in ga je generalni sekretar imenoval za pristojno službo v skladu s členi 2, 3, 4 in 9 izvedbenih ukrepov za kodeks ravnanja. Njegovi kontaktni podatki so:

Advisory.Committee@europarl.europa.eu

Evropski parlament
Sekretariat posvetovalnega odbora o ravnanju poslancev
60, rue Wiertz
SPA AK 07B022
B-1047 Bruselj